

UNDEB EWROPEAIDD
EUROPEAN UNION

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

**Cronfeydd Strwythurol a
Buddsoddi Ewropeaidd**
**European Structural
and Investment Funds**

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Llywodraeth Cymru – Cronfa'r Môr A Physgodfeydd Ewrop 2014-2020

**Cymorth ar gyfer Buddsoddiadau ar
Gychod Pysgota – Mesur 1.8 (Erthygl 32:
lechyd a Diogelwch)**

Nodiadau Cyfarwyddyd

CYNNWYS

	PARAGRAFF
Cyflwyniad	1
Amcanion Strategol a Thematig	17
Pwy all wneud cais	23
Gweithgareddau Cymwys	27
Gweithgareddau Anghymwys	29
Costau Cymwys	31
Costau Anghymwys	35
Cyfradd grant uchaf a'r trothwy grant uchaf	39
Cymorth Gwladwriaethol	59
Dewis prosiectau llwyddiannus	62
Gofynion allweddol	64
Dangosyddion ac Adrodd	67
Themâu Trawsbynciol	74
Sut mae gwneud cais	77
Amodau Grant	84
Talu Grant	86
Monitro Prosiectau	93
Diwedd Rhaglen EMFF	97
Gweithdrefn Apelio	98
Gweithdrefn Gwyno	100
Atodiad A - Buddsoddiadau Cymwys ac Eitemau o Gyfarpar	

CYFLWYNIAD

1. Mae'r Nodiadau Cyfarwyddyd hyn yn esbonio Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop (EMFF) - Cymorth ar gyfer Buddsoddiadau ar Gychod Pysgota - Mesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch) - a'r math o brosiectau a allai fod yn gymwys am gymorth grant. Darllenwch nhw'n ofalus. Os ydych chi'n credu wedyn y gallai'ch cynlluniau buddsoddi fod yn gymwys am grant a'ch bod am wneud cais am gymorth, darllenwch adran "Sut mae Gwneud Cais" y Nodiadau Cyfarwyddyd hyn a'r Canllawiau 'Sut mae Gwneud Cais' atodol.
2. Mae cymorth grant ar gael o dan raglen EMFF 2014-2020. Bydd y rhaglen yn cyfrannu at gyflawni'r amcanion canlynol:
 - hybu pysgodfeydd cystadleuol, sy'n amgylcheddol gynaliadwy, yn economaidd hyfyw ac yn gymdeithasol gyfrifol
 - meithrin y broses o roi'r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin (CFP) ar waith
 - hybu datblygiad tiriogaethol cytbwys a chynhwysol ardaloedd pysgodfeydd
 - meithrin y gwaith o ddatblygu a gweithredu Polisi Morol Integredig (IMP) yr Undeb mewn modd sy'n gydnaws â'r polisi cydlyniant ac â'r CFP.
3. Ni fydd cyflawni'r amcanion hynny'n cynyddu capasiti pysgota cwch nac yn cynyddu gallu cwch i ddod o hyd i bysgod.
4. Dylid defnyddio'r canllawiau hyn ar gyfer prosiectau sy'n gysylltiedig â buddsoddiadau ar gychod pysgota ac eitemau unigol o gyfarpar er mwyn gwella hylendid, iechyd, diogelwch ac amodau gwaith.
5. Mae'r cynllun hwn wedi'i gwmpasu gan ddarpariaethau penodol Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2015/531 yn cynnwys Erthyglau 2 i 6 ond caiff y gweithgareddau cymwys eu diffinio ymhellach yn Atodiad A.
6. Bydd EMFF yn cefnogi buddsoddiadau ar gychod ar yr amod bod y buddsoddiadau hyn yn mynd y tu hwnt i'r gofynion a nodir yng nghyfraith yr Undeb neu yn y gyfraith genedlaethol.
7. Lle bo prosiect yn cynnwys buddsoddi mewn cyfarpar unigol, ni roddir y cymorth fwy nag unwaith yn ystod cyfnod y rhaglen ar gyfer yr un math o gyfarpar nac ar gyfer yr un buddiolwr. Ystyr yr un math o gyfarpar yw yr un eitem neu eitem debyg yn gwneud yr un swyddogaeth.
8. Lle bo prosiect yn cynnwys buddsoddiadau ar gychod, ni roddir y cymorth fwy nag unwaith yn ystod cyfnod y rhaglen ar gyfer yr un math o fuddsoddiad nac ar gyfer yr un cwch pysgota.
9. Mae EMFF yn bwysig i'r diwydiant pysgota ac i gymunedau arfordirol gan y bydd yn helpu busnesau i addasu i'r CFP diwygiedig ac i gefnogi cynaliadwyedd hirdymor y sector a thwf economaidd yr ardal.

10. Y ffocws i Gymru yw datblygu sector pysgota bywiog, cystadleuol a chynaliadwy, gan hwyluso'r broses o roi'r CFP ar waith, manteisio ar botensial dyframaeth ac annog partneriaethau rhwng pysgotwyr a sefydliadau gwyddonol.
11. Cyfrifoldeb yr ymgeisydd yw sicrhau bod prosiectau neu fuddsoddiadau arfaethedig yn dechnegol ddichonadwy, yn cydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch perthnasol ac unrhyw ofynion diogelwch eraill sy'n benodol i'r prosiect.
12. Cyfrifoldeb yr ymgeisydd yw sicrhau bod unrhyw gyfarpar a brynir gydag arian EMFF yn bodloni'r holl ofynion cyfreithiol angenrheidiol. Os bydd cyfarpar a brynir wedyn yn dod yn ddiwerth neu'n anghyfreithlon, ar yr ymgeisydd mae'r risg; ni fydd modd hawlio yn erbyn y cynllun na chael ad-daliad.
13. Lle y bo'n berthnasol, rhaid i ymgeiswyr ddangos hefyd bod yna farchnad hyfyw ar gyfer eu cynnyrch/cynhyrchion ac na fyddai'r prosiect yn mynd rhagddo heb y grant.
14. Mae'r Rhaglen yn ddewisol a byddai swm y grant a gynigir yn gysylltiedig ag amgylchiadau unigol. Yr **isafswm angenrheidiol** fyddai hynny bob tro i alluogi'r prosiect i fynd rhagddo.
15. Ni chaiff perchennog cwch pysgota sy'n cael cymorth drosglwyddo'r cwch hwnnw y tu allan i'r Undeb Ewropeaidd yn ystod o leiaf y bum mlynedd ar ôl dyddiad taliad gwirioneddol y cymorth hwnnw i'r buddiolwr. Os yw cwch yn cael ei drosglwyddo o fewn y cyfnod hwnnw, bydd symiau a dalwyd yn ormodol mewn perthynas â'r prosiect yn cael eu hadennill gan Lywodraeth Cymru, mewn swm sy'n gymesur â'r cyfnod pan nad yw'r amod wedi ei gyflawni.
16. Dim ond amlinelliad o'r Rhaglen a'r modd y mae'n cael ei gweithredu yw hwn, gallai'r rheolau manwl ar gyfer meini prawf cymhwyster newid.

AMCANION STRATEGOL A THEMATIG

17. Nod EMFF yw cefnogi datblygu cynaliadwy yn y sector pysgota a'r sector dyframaethu a gwarchod yr amgylchedd morol, ynghyd â chefnogi twf a swyddi mewn cymunedau arfordirol, drwy'r canlynol:
 - Hybu pysgodfeydd cynaliadwy, arloesol a chystadleuol sy'n effeithlon o ran adnoddau ac yn seiliedig ar wybodaeth:
Canolbwyntio ar arloesi a gwerth ychwanegol, gan hybu pysgodfeydd sy'n amgylcheddol gynaliadwy, yn gystadleuol ac yn effeithlon o ran adnoddau, ac a fydd yn fwy gofalus, yn cynhyrchu llai o wastraff ac yn gwneud llai o ddifrod i ecosystemau morol
 - Meithrin dyframaeth gynaliadwy, arloesol a chystadleuol sy'n effeithlon o ran adnoddau ac yn seiliedig ar wybodaeth:

Ar gyfer sector dyframaeth sy'n amgylcheddol gynaliadwy, yn gystadleuol ac yn effeithlon o ran adnoddau; er mwyn helpu busnesau o'r fath i ddod yn economaidd hyfyw ac yn gystadleuol

- Meithrin y broses o roi'r CFP ar waith:
Cefnogi'r broses o roi'r CFP ar waith drwy gasglu a rheoli data i wella gwybodaeth wyddonol. Bydd hyn yn cefnogi'r gwaith o fonitro, rheoli a gorfodi deddfwriaeth pysgodfeydd hefyd.
- Cynyddu nifer y swyddi a chydlyniant tiriogaethol:
Cynyddu nifer y swyddi a hybu twf economaidd a chynhwysiant cymdeithasol mewn cymunedau sy'n ddibynnol ar bysgota drwy ddatblygu lleol a arweinir gan gymunedau (CLLD)
- Meithrin marchnata a phrosesu:
Gwellu marchnata a phrosesu ar gyfer cynhyrchion dyframaeth a physgodfeydd
- Meithrin y broses o roi'r IMP ar waith:
Cefnogi ymagwedd fwy cydlynol at faterion morol.

18. Mae'r prif flaenoriaethau ar gyfer EMFF yng Nghymru yn cynnwys:

- hwyluso'r broses o roi'r CFP ar waith, yn cynnwys y rhwymedigaeth lanio
- manteisio ar botensial dyframaethu
- gwneud y diwydiant pysgota'n fwy diogel
- annog partneriaethau rhwng pysgotwyr a sefydliadau gwyddonol
- datblygu lleol a arweinir gan y gymuned
- ychwanegu rhagor o werth at bysgod Cymru
- annog pobl i ddefnyddio Technoleg Gwybodaeth yn y diwydiant.

19. Rhaid i'r holl brosiectau a gefnogir drwy Gronfeydd Strwythurol a Buddsoddi Ewropeaidd (ESI) yn cynnwys EMFF gyfrannu at gyflawni un neu fwy o'r amcanion polisi strategol neu'r amcanion thematig. Gallai'r rhain gynnwys egwyddorion llorweddol lefel rhaglen (themâu trawsbynciol). Gallai'r prosiectau gyfrannu at nifer o amcanion o'r fath ac mae'n rhaid adrodd ar gynnydd o ran cyflawni'r amcanion hynny pan gyflwynir pob cais am grant.

20. Mae Erthygl 24 o Reoliad Rhif 508/2014 (UE) yn egluro y bydd gweithgaredd Datblygu Cynaliadwy mewn Pysgodfeydd o dan EMFF yn cyfrannu at lwyddiant amcanion penodol o dan Flaenoriaeth yr Undeb a nodir yn Erthygl 6(1) o'r un Rheoliad.

21. Mae Erthygl 6(1)(d) yn berthnasol i Erthygl 32 gan ei bod yn hybu pysgodfeydd arloesol, cystadleuol sy'n amgylcheddol gynaliadwy, yn effeithlon o ran adnoddau ac yn seiliedig ar wybodaeth drwy fynd ati i gyflawni'r amcanion penodol canlynol - gwella natur gystadleuol a hyfywedd mentrau pysgodfeydd, yn cynnwys fflydoedd arfordirol ar raddfa fach, a gwella diogelwch ac amodau gwaith.

22. At hyn, mae'n rhaid i brosiectau fynd i'r afael ag un neu fwy o'r Themâu Trawsbynciol (CCT) sydd wedi'u cynnwys yn y Rhaglen Weithredol lle bo'n briodol gwneud hynny yng nghyd-destun y gweithgareddau y disgwylir iddynt gael eu cyflawni a'r allbynnau neu'r canlyniadau disgwylidig. Y CCT yw:

- Hyrwyddo cydraddoldeb rhwng dynion a merched a pheidio â gwahaniaethu
- Datblygu cynaliadwy

PWY ALL WNEUD CAIS

23. Mae Erthygl 32 o Reoliad Rhif 508/2014 (UE) yn egluro bydd cymorth yn cael ei roi i bysgotwyr a/neu berchenogion cychod pysgota. Felly gall y canlynol gyflwyno ceisiadau:

- pysgotwyr a / neu berchenogion cychod pysgota sydd ar gofrestr fflyd pysgota'r Undeb Ewropeaidd (UE) ac sy'n cael eu gweinyddu gan Lywodraeth Cymru o borthladd yng Nghymru¹

24. Caiff y cymorth ei gyfyngu i'r buddiolwyr hynny sydd wedi bod yn weithredol yn y diwydiant yn ystod y ddwy flynedd flaenorol. Bydd disgwyl i'r buddiolwyr ddarparu cofnod o'u gweithgarwch pysgota am o leiaf ddeufis yn ystod y ddwy flynedd cyn dyddiad y cais. Yn achos ymgeiswyr newydd i'r bysgodfa, rhaid i'r buddiolwyr ddangos tystiolaeth o weithgarwch pysgota am gyfnod yn union cyn dyddiad y cais. Ymhlith y dogfennau a gaiff eu hystyried fel tystiolaeth mae:

- nodiadau gwerthiant neu dderbynebau prynwyr
- Manylion Daliadau Trwyddedau Pysgod Cregyn (MSAR)
- Ffurflenni sy'n cynnwys manylion Llyfrau Llongau
- Cychod Pysgota 10m a llai - Ffurflenni sy'n cynnwys manylion Pysgod Asgellog.

25. Ni dderbynnir ceisiadau gan sefydliadau, busnesau nac unigolion sydd wedi'u collfarnu o dwyll o dan naill ai Cronfa Pysgodfeydd Ewrop (EFF) neu EMFF.

26. Ni dderbynnir ceisiadau gan sefydliadau, busnesau nac unigolion sydd wedi'u collfarnu o droseddau y mae Llywodraeth Cymru neu'r UE yn eu hystyried yn 'dor-rheolau difrifol' neu'n dwyll, yn y 12 mis cyn gwneud cais. Gweler y Nodiadau Cyfarwyddyd ar wahân ar Dor-rheolau Difrifol a Thwyll.

GWEITHGAREDDAU CYMWYS

¹ Dylai cychod a gaiff eu gweithredu y tu allan i Gymru ac y mae eu perchenogion yn byw y tu allan i Gymru wneud cais i'w gwlad eu hunain.

27. Mae cymorth o dan y cynllun hwn yn cwmpasu buddsoddiadau sydd â'r nod o wella hylendid, iechyd, diogelwch ac amodau gwaith ar gyfer pysgotwyr ar gychod pysgota, ar yr amod eu bod yn mynd y tu hwnt i gyfraith yr Undeb neu gyfraith genedlaethol.

28. Mae'r gweithgareddau hyn wedi eu cwmpasu gan ddarpariaethau penodol Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2015/531 yn cynnwys Erthyglau 2 i 6; caiff buddsoddiadau ac eitemau o gyfarpar sy'n gymwys eu diffinio ymhellach yn Atodiad A

GWEITHGAREDDAU ANGHYMWYS

29. Mae nifer o fuddsoddiadau nad ydynt yn gymwys am gymorth:

- buddsoddiadau i gynyddu'r ymdrech pysgota, capasiti cwch neu allu cwch i ddod o hyd i bysgod
- buddsoddiadau i gynyddu'r capasiti dal pysgod
- buddsoddiadau i adeiladu cychod pysgota neu eu mewnfario
- buddsoddiadau i roi'r gorau i weithgareddau pysgota dros dro neu'n barhaol (oni ddarperir ar eu cyfer fel arall yn rheoliadau EMFF)
- buddsoddiadau ar gyfer pysgota archwiliadol
- buddsoddiadau i drosglwyddo perchenogaeth busnes
- buddsoddiadau i gefnogi ailstocio uniongyrchol oni bai bod deddf gyfreithiol yr Undeb Ewropeaidd yn darparu'n benodol ar gyfer hyn fel mesur cadwraeth neu yn achos ailstocio arbrofol
- prynu neu adeiladu cychod pysgota mewndirol
- adeiladu Deorfeydd i Gimychiaid
- ffermio organebau wedi eu haddasu'n enetig
- eitemau a gwasanaethau sy'n ofynion statudol neu orfodol o dan y gyfraith ac is-ddeddfau
- costau cynnal a chadw ataliol neu sydd wedi'u trefnu ar gyfer unrhyw ddarn o gyfarpar sy'n sicrhau bod dyfais yn gweithio'n iawn
- gweithgareddau sy'n gysylltiedig â physgota hamdden yn y môr neu mewn dŵr croyw
- treillio pwls
- prosiectau sy'n torri amodau gofynion deddfwriaethol Cenedlaethol neu'r Undeb Ewropeaidd
- rhwymedigaethau safonol y diwydiant fel gofynion rheoli statudol
- unrhyw eitemau neu weithgareddau unigol neu ar wahân y mae buddiolwr eisoes wedi cael neu'n bwriadu cael arian ar eu cyfer gan yr Undeb Ewropeaidd heblaw EMFF
- buddsoddiadau sy'n achosi i gwch fod yn ansefydlog neu ddod yn beryglus i'r criw neu i eraill.

30. Dim ond y buddsoddiadau a'r eitemau hynny o gyfarpar a restrir yn Atodiad A sy'n gymwys i gael cymorth.

COSTAU CYMWYS

31. Mae cymorth yn **gyfyngedig i gostau sy'n angenrheidiol ac yn uniongyrchol gysylltiedig â phrynu a gosod buddsoddiadau ac eitemau o gyfarpar a bennir yn Atodiad A**, yn unol â darpariaethau Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2015/531, yn cynnwys Erthyglau 2 i 6. **Mae unrhyw gost arall yn anghymwys.**
32. Gall cymorth o dan y cynllun hwn gwmpasu prynu a gosod asedau diriaethol fel: buddsoddiadau ar gyfer addasiadau a / neu osodiadau newydd a gaiff eu gwneud ar gychod pysgota cofrestredig, asedau anniriaethol fel meddalwedd cyfrifiadurol, hawliau patent, trwyddedau, ffioedd technegol ac ymgynghori.
33. Prynu peiriannau a chyfarpar hyd at werth marchnad yr ased.
34. Mae cyfarpar ail law yn gymwys (ar gyfer busnesau bach a chanolig yn unig) lle gall yr ymgeisydd ddangos y canlynol:
 - Ei fod yn cydymffurfio â deddfwriaeth iechyd a diogelwch cyfredol
 - Ei fod yn addas i'r diben
 - Bod ganddo ddisgwyliad oes o bum mlynedd o leiaf.

COSTAU ANGHYMWYS

35. Unrhyw fuddsoddiadau neu eitemau o gyfarpar nad ydynt wedi'u rhestru yn Atodiad A.
36. Mae'r eitemau canlynol yn enghreifftiau o fathau eraill o wariant sy'n **anghymwys** ar gyfer cymorth grant EMFF. Nid yw hon yn rhestr derfynol a bydd pob eitem o wariant yn cael ei hystyried fesul achos:
 - unrhyw gostau y gallech eu hadennill yn rhannol neu i gyd drwy wneud hawliad ar bolisi yswiriant neu drwy geisio iawndal neu ddiogollediad
 - prynu tir
 - prynu adeiladau sydd wedi'u defnyddio'n flaenorol ar gyfer yr un diben
 - unrhyw waith ffisegol a wneir ar y safle cyn y dyddiad dechrau gweithio sydd wedi'i awdurdodi neu unrhyw wariant yr eir iddo cyn dyddiad dechrau'r prosiect heb gymeradwyaeth ysgrifenedig ymlaen llaw gan y dyfarnwr (**os oes gwaith fel hyn wedi'i wneud, gellir diddymu'r dyfarniad cyfan**)
 - gwaith dros dro nad yw'n **uniongyrchol** gysylltiedig â gweithredu'r prosiect
 - prynu cerbydau ar gyfer trawsgludo allanol (mae wagenni fforch godi neu gerbydau tebyg, a ddefnyddir ar gyfer codi pethau a thrawsgludo mewnol yn gymwys ar gyfer cymorth grant EMFF os ydynt yn cydymffurfio â gofynion cymhwyster penodol y Mesur)
 - prynu stoc masnachu
 - cyfalaf gweithio
 - TAW adenilladwy

EMFF - Cymorth ar gyfer Buddsoddiadau ar Gychod Pysgota - Nodiadau
Cyfarwyddyd ar Fesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch)

- costau cynnal a chadw
- costau gweithredu
- costau sy'n gysylltiedig â llenwi ffurflenni cais EMFF, yn cynnwys talu ymgynghorwyr i helpu pobl i lenwi'r ffurflenni cais
- costau cyfarpar a llafur eich hun
- cyfnewid peiriannau neu gyfarpar am rai newydd yr un fath
- nwyddau traul (eitemau sy'n cael eu dileu o fewn blwyddyn fel arfer)
- cyfarpar hamdden (er y gall setiau teledu, taflunyddion ac ati at ddibenion addysgol neu fusnes fod yn gymwys)
- tirlunio, gwaith addurnol a darparu amwynderau hamdden
- cyfarpar a dodrefn swyddfa cyffredinol heblaw am ddesgiau, cadeiriau, cyfarpar ffôn, cyfrifiaduron a chyfarpar TG arall, meddalwedd a thele-argraffyddion, cyfarpar labordai a darlithfeydd sy'n hanfodol ar gyfer cyflawni'r prosiect
- costau refeniw fel cyflogau ar gyfer staff allweddol; hyfforddiant ar gyfer cyfarwyddwyr a staff allweddol; mynychu ffeiriau masnach; treuliau cyfarwyddwyr allanol
- costau sy'n gysylltiedig â chontract prydlesu fel elw leswyr, costau cyllido llog, gorbenion a thaliadau yswiriant
- costau trefnu cyfleusterau gorddrafft, benthyciadau neu gyfleusterau cymorth ariannol eraill, gan gynnwys unrhyw ffioedd cysylltiedig neu daliadau eraill
- gorbenion sy'n cael eu dyrannu neu eu dosrannu ar gyfraddau llawer uwch na'r rhai a ddefnyddir ar gyfer gwaith tebyg a gyflawnir gan yr ymgeisydd
- gwariant tybiannol
- taliadau ar gyfer gweithgarwch o natur wleidyddol
- dibrisiant, amorteiddiad ac amhariad asedau a brynwyd gyda chymorth grant
- rhwymedigaethau digwyddiadol
- hapddigwyddiadau / darpariaethau
- elw a wneir gan yr ymgeisydd
- buddrannau
- taliadau llog (ac eithrio o dan gynllun Cymorth Gwladwriaethol a gymeradwyir)
- taliadau gwasanaeth sy'n deillio o brydlesau cyllid, hurbwrcasu a threfniadau credyd
- costau sy'n deillio o ohirio taliadau i gredydwyr
- costau sy'n ymwneud â dirwyn cwmni i ben
- taliadau am ddiswyddo annheg
- taliadau i gynlluniau pensiwn preifat
- taliadau ar gyfer pensiynau heb eu cyllido

EMFF - Cymorth ar gyfer Buddsoddiadau ar Gychod Pysgota - Nodiadau
Cyfarwyddyd ar Fesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch)

- iawndal am golli swydd
- iawndal a delir i drydydd parti am ddifeddiannu, cnydau heb eu cynaeafu ac ati
- drwgddyledion sy'n deillio o fenthyciadau i weithwyr, perchenogion, cyfarwyddwyr, partneriaid, gwarantwyr, rhanddeiliaid neu berson sy'n gysylltiedig ag unrhyw un o'r rhain
- taliadau am anrhegion a rhoddion
- adloniant personol (gan gynnwys alcohol);
- costau sy'n gysylltiedig â gofynion a ddeillir o gamau gorfodi statudol
- dirwyon a chosbau statudol
- trethi statudol (ac eithrio TAW na ellir ei hadennill)
- dirwyon ac iawndal troseddol
- treuliau cyfreithiol yn ymwneud â chyfreitha.

37. Dim ond os ydynt yn gysylltiedig â phrynu cyfarpar (newydd a/neu ail law) y mae costau'n gymwys i gael cymorth grant pan fo'r gost wedi'i thalu'n gywir gan yr hawliwr. Felly, nid yw costau llawn unrhyw gyfarpar sy'n cael ei sicrhau dan drefniant hurbwrcasu neu brydles neu unrhyw drefniant ariannol arall yn gymwys am gymorth grant. O dan amgylchiadau penodol, gall elfen gyfalaf taliadau misol fod yn gymwys am gyfnod penodol, ond bydd rheolau eraill yn gymwys.

38. Nid yw costau cynnal a chadw ataliol neu wedi'u trefnu ar gychod a chyfarpar, yn cynnwys cerbydau, yn gymwys i gael arian a dim ond y costau hynny sy'n angenrheidiol ar gyfer ac sy'n ymwneud yn uniongyrchol â'r buddsoddiadau a/neu osod eitemau fel y rhestrir yn Atodiad A sy'n gymwys.

CYFRADD GRANT UCHAF A'R TROTHWY GRANT UCHAF

39. Mae swm y grant yn cynnwys cyfanswm cyfraniad y sector cyhoeddus at y prosiect buddsoddi sy'n cynnwys: arian gan yr UE; cyd-gyllido cronfeydd yr UE gan Lywodraeth Cymru; arian gan adrannau ac asiantaethau eraill y llywodraeth; cyrff cyhoeddus anadrannol ac awdurdodau lleol; arian gan gyrff llywodraethol a reolir fel y Gwasanaeth Busnesau Bach a'r Loteri Genedlaethol; ac arian o drethi ardrethiannol (ardollau).

40. Os ceir arian cyhoeddus arall o'r UE neu'r DU i gefnogi costau prosiect, bydd yn cael ei ddisgowntio yn erbyn grant EMFF.

Mesur 1.8: Erthygl 32 - Iechyd a diogelwch:

41. Y trothwy grant isaf fesul prosiect buddsoddi unigol yw **£800.00**

42. Y trothwy grant uchaf fesul prosiect buddsoddi unigol yw **£80,000.00**

Cyfraddau Grant:

43. Cyfraddau grant yw lefel uchaf y cymorth cyhoeddus y gall prosiect fod yn gymwys ar ei gyfer. Felly, mae'n rhaid i'r buddiolwr sicrhau gweddill yr arian o Gronfeydd nad ydynt yn rhai cyhoeddus. Os ceir arian cyhoeddus arall o'r Undeb Ewropeaidd neu'r Deyrnas Unedig i gefnogi costau prosiect, bydd yn cael ei ddisgowntio yn erbyn grant EMFF.

44. Uchafswm y cyfraddau grant ar gyfer buddiolwyr yw:

- Y gyfradd grant ar gyfer pysgotwyr arfordirol ar raddfa fach neu ar gyfer prosiect sy'n gysylltiedig â fflyd pysgodfeydd arfordirol ar raddfa fach yw **80%**.²
- y gyfradd grant uchaf ar gyfer sefydliadau pysgotwyr neu gyd-fuddiolwyr eraill yw **60%**
- Y gyfradd grant uchaf ar gyfer sefydliadau preifat sy'n fusnesau bach a chanolig nad ydynt yn bysgotwyr arfordirol ar raddfa fach (ar gyfer prosiect nad yw'n gysylltiedig â fflyd pysgodfeydd arfordirol ar raddfa fach) yw **50%**.
- Y gyfradd grant uchaf ar gyfer mentrau mawr (sefydliadau preifat nad ydynt yn fusnesau bach a chanolig) nad ydynt yn bysgotwyr arfordirol ar raddfa fach (ar gyfer prosiect nad yw'n gysylltiedig â fflyd pysgodfeydd arfordirol ar raddfa fach) yw **30%**.

Rhanddirymiadau:

45. Mae Erthygl 95 o Reoliad Rhif 508/2014 yr UE (Rheoliad EMFF) yn nodi:

Gall Aelod-wladwriaethau ddefnyddio lefel o gymorth cyhoeddus rhwng 50% a 100% o gyfanswm y gwariant cymwys os:

(a) yw'r gweithredu'n digwydd o dan Benodau I, II neu IV o Deitl V a'i fod yn bodloni'r holl feini prawf canlynol:

- (i) mae er budd pawb
- (ii) mae ganddo gyd-fuddiolwr
- (iii) mae ganddo nodweddion arloesol, lle y bo'n briodol, yn lleol.

46. Bydd Llywodraeth Cymru yn arfarnu'r holl geisiadau am lefel uwch o

² Mae Pysgota Arfordirol ar Raddfa Fach (SSCF) yn golygu pysgota o gychod pysgota sy'n mesur 11.99 metr o hyd neu lai heb ddefnyddio offer pysgota llusgo fel y rhestrir yn Nhabl 3 o Atodiad I i Reoliad Rhif 26/2004 y Comisiwn (CE).

gymorth cyhoeddus fesul achos. Disgresiwn Llywodraeth Cymru yw gwneud y penderfyniad terfynol ar lefel y cymorth cyhoeddus y gall prosiect fod yn gymwys i'w gael.

Cyd-fudd a Chyd-fuddiolwr:

47. 'Cyd-fuddiolwr' yw sefydliad y cydnabyddir ei fod yn cynrychioli budd ei aelodau, grŵp o randdeiliaid neu'r cyhoedd yn gyffredinol. Y sefydliad ei hun yn ei gyfanrwydd ddylai fod yn fuddiolwr prosiect ac nid ei aelodau.
48. Caiff 'cyd-fudd' ei ddiffinio fel camau gweithredu a gaiff eu cymryd gan y sefydliad hwn sydd er cyd-fudd ei aelodau, grŵp o randdeiliaid neu'r cyhoedd. Dylai camau gweithredu o'r fath felly gwmpasu mwy na chyfanswm buddiannau unigol aelodau o'r cyd-fuddiolwr hwn.
49. Os nad oes gan brosiect fudd ariannol uniongyrchol i'r ymgeisydd sy'n cyflawni'r prosiect neu i fuddiolwr y prosiect a bod ganddo gyd-fudd a chyd-fuddiolwr (neu fuddiolwyr) yna gellir ei ystyried yn Gyd-brosiect.
50. Os oes gan brosiect fudd ariannol uniongyrchol i'r ymgeisydd sy'n cyflawni'r prosiect neu i fuddiolwr y prosiect yna ni ellir ei ystyried yn Gyd-brosiect.
51. At hyn, er mwyn bod yn gymwys ar gyfer y gyfradd uwch o gymorth cyhoeddus, rhaid bod gan brosiect nodweddion arloesol.
52. Gellir diffinio arloesedd mewn nifer o ffyrdd gwahanol. Er enghraifft:
- **arloesedd cynnyrch** yw cyflwyno nwyddau neu wasanaethau sy'n newydd neu wedi gwella'n sylweddol o ran eu nodweddion neu eu defnyddiau bwriadedig. Mae hyn yn cynnwys gwelliannau sylweddol i'r manylebau technegol, y cydrannau a'r defnyddiau, y feddalwedd gysylltiedig, pa mor hawdd ydyw i'w drin neu nodweddion swyddogaethol eraill
 - ystyr **arloesedd proses** yw rhoi dull cynhyrchu neu ddarparu ar waith sy'n newydd neu wedi gwella'n sylweddol. Mae hyn yn cynnwys newidiadau sylweddol mewn technegau, cyfarpar a/neu feddalwedd
 - ystyr **arloesedd marchnata** yw rhoi dull marchnata newydd ar waith sy'n cynnwys newidiadau sylweddol i'r gwaith o ddylunio neu becynnu cynnyrch, lleoliad cynnyrch, hyrwyddo cynnyrch neu ei brisio
 - ystyr **arloesedd sefydliadol** yw rhoi dull sefydliadol newydd ar waith fel rhan o drefniadaeth gweithle, cysylltiadau allanol neu arferion busnes y sefydliad neu'r cwmni.

Ffynhonnell: Oslo Manual: Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data; Third edition (cyhoeddiad ar y cyd rhwng OECD a Eurostat):

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5889925/OSLO-EN.PDF>

53. **Nid yw'r rhestr hon yn rhagnodol nac yn gynhwysfawr. Cyfrifoldeb yr ymgeisydd yw cyflwyno achos cadarn a darbwyllol i ddangos bod ei brosiect arfaethedig yn cynnwys nodweddion gwirioneddol arloesol.**
54. Gall nodweddion arloesol fod yn weithgareddau sy'n arloesol i'r sector neu'r diwydiant ond gallant hefyd fod yn arloesol i fusnes neu sefydliad, ond mae'n rhaid iddynt fod yn bresennol. Os yw'r prosiect yn cael ei gyflawni'n lleol, rhaid i'r nodweddion arloesol fod yn bresennol yn lleol.
55. Disgwylir hefyd i'r ymgeisydd ddangos y canlynol:
- bod y nodweddion arloesol yn berthnasol i'r nodau a'r gweithgareddau cymwys o fewn y Mesur penodedig
 - dylai'r nodweddion arloesol fod yn berthnasol i gyflawni nodau'r prosiect.
56. Lle bo'r arloesedd arfaethedig yn ymwneud â sefydliad neu fusnes, efallai y bydd disgwyl i'r ymgeisydd ddangos bod y gweithgarwch hwn hefyd yn cynrychioli rhywfaint o arloesedd o fewn y sector neu'r diwydiant perthnasol.
57. Bydd Llywodraeth Cymru yn ystyried y gwerth am arian a gynrychiolir gan y prosiect cyfan, yn cynnwys unrhyw nodweddion arloesol arfaethedig fel rhan o'r arfarniad prosiect ehangach.
58. **Bydd Llywodraeth Cymru yn arfarnu'r holl geisiadau am lefel uwch o gymorth cyhoeddus fesul achos. Disgresiwn Llywodraeth Cymru yw gwneud y penderfyniad terfynol ar lefel y cymorth cyhoeddus y gall prosiect fod yn gymwys i'w gael.**

CYMORTH GWLADWRIAETHOL

59. Rhaid i bob prosiect gydymffurfio â holl reolau cymhwyster y cynllun a rheolau Cymorth Gwladwriaethol er mwyn bod yn gymwys i gael arian.
60. Nid yw Erthyglau 107, 108 a 109 TFEU yn berthnasol i grantiau a ddarperir dan y cynllun hwn a wneir yn unol â Rheoliad (UE) Rhif 508/2014 Senedd Ewrop a'r Cyngor ar Gronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop, o fewn cwrpas Erthygl 42 TFEU. Fodd bynnag, mae'n rhaid i'r prosiectau ymwneud â dal, cynhyrchu a/neu brosesu cynhyrchion pysgodfeydd. Caiff y rhain eu diffinio yn:
- Atodiad I i'r Cytuniad ar Weithrediad yr Undeb Ewropeaidd (a geir yng Nghyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd o dan 2012/C 326/01) ac
 - Atodiadau I a II i Reoliad Trefniant Cyffredin ar gyfer Marchnadoedd yr Undeb Ewropeaidd 1379/2013.
61. Os nad ydych chi'n teimlo bod eich prosiect yn bodloni'r meini prawf hyn yna

dylech gysylltu â Llywodraeth Cymru i drafod eich prosiect cyn gwneud cais am arian.

DEWIS PROSIECTAU LLWYDDIANNUS

62. I gael ei ddewis, mae disgwyl i brosiect, fel y bo'n briodol, ddangos:

Ei fod yn cydweddu â Rhaglen Weithredol EMFF:

Yn benodol, mae disgwyl i brosiect ddangos:

Cydweddiad Strategol:

Sut y bydd y prosiect arfaethedig yn cefnogi nodau'r Mesur, yr Amcan Penodol a Blaenoriaeth yr Undeb drwy:

- nodi pa eitemau neu ddarnau o gyfarpar rydych chi'n bwriadu eu prynu
- esbonio pam bod angen yr eitemau neu'r darnau o gyfarpar
- esbonio sut y bydd yr eitemau neu'r darnau o gyfarpar rydych chi'n bwriadu eu prynu yn gwella diogelwch neu amodau gwaith
- oes gennych chi eitem neu ddarn o gyfarpar tebyg yn barod? Os felly, esboniwch sut y bydd yr eitem neu'r cyfarpar newydd yn well na'r cyfarpar sydd gennych chi'n barod, ee a fydd yn fwy dibynadwy na'r cyfarpar sydd gennych chi'n barod, pa bethau ychwanegol fydd y cyfarpar newydd yn eu gwneud nad yw'r cyfarpar sydd gennych chi'n barod yn eu gwneud?
- os ydych chi'n cynnig cyflawni prosiect ar y cyd, cofiwch esbonio'r grŵp targed penodol ar gyfer eich prosiect.

Dangosyddion a Chanlyniadau:

Sut y bydd y prosiect yn cyfrannu at Ddangosyddion Canlyniadau EMFF, sef:

- newid yn nifer yr anafiadau a damweiniau cysylltiedig â'r gwaith
- newid yn % yr anafiadau a damweiniau cysylltiedig â'r gwaith mewn perthynas â chyfanswm y pysgotwyr.

drwy nodi:

- nifer yr anafiadau a damweiniau cysylltiedig â'r gwaith cyn y prosiect
- sut rydych chi'n disgwyl i'r eitem neu'r cyfarpar rydych chi'n bwriadu eu prynu drwy'r prosiect yn eich helpu i leihau nifer neu ddifrifoldeb yr anafiadau a/neu ddamweiniau cysylltiedig â'r gwaith; a/neu leihau'r risg o anafiadau a/neu ddamweiniau cysylltiedig â'r gwaith sy'n codi.

Addasrwydd yr Ymyriad:

- esbonio'r manteision ehangach neu'r canlyniadau y gall y prosiect eu cyflawni yn eich barn chi, yn ogystal â gwella iechyd a diogelwch ac amodau gwaith
- esbonio a fydd eich prosiect yn cyfrannu at nodau ac amcanion ehangach Rhaglen EMFF, fel y nodir yn yr adran Amcanion Strategol a Thematig o'r Nodiadau Cyfarwyddyd hyn.

Y gallu i gyflawni:

Mae disgwyl i brosiect ddangos:

Yr angen am gyllid:

- Ni all y prosiect fynd rhagddo heb gymorth
- Nid yw'r costau'n ormodol ar gyfer natur y gweithgarwch dan sylw
- Bod bwlch cyllid neu fethiant yn y farchnad, lle bo hynny'n berthnasol.

Gweler y Nodiadau Canllaw ar 'Sut mae Gwneud Cais' am ragor o fanylion.

Y gallu i sicrhau:

- Hyfywedd y busnes
- Cydymffurfiaeth â'r gyfraith
- Hyfywedd ariannol y prosiect a chynaliadwyedd, gan gynnwys strategaeth ymadael
- Cymorth perthnasol ac ymrwymiad rhanddeiliaid allweddol
- Trefniadau rheoli, monitro a gwerthuso'r prosiect.

Gweler y Nodiadau Canllaw ar 'Sut mae Gwneud Cais' am ragor o fanylion.

63. Po fwyaf yw pwysigrwydd a chyfraniad buddsoddiad y prosiect at yr amcanion thematig a strategol priodol, y mwyaf tebygol ydyw y bydd yn cael ei argymhell ar gyfer ei ddewis.

GOFYNION ALLWEDDOL

64. Ni fyddai'r prosiect yn mynd rhagddo fel y mae ar hyn o bryd heb gymorth grant.

65. Swm y grant y gofynnir amdano yw'r cyllid llenwi bwlch isaf sy'n angenrheidiol i'r prosiect fynd rhagddo.

66. Mae'n rhaid i geisiadau ddangos eu bod wedi mynd i'r afael â'r canlynol hefyd:

- mae caniatâd cynllunio amlinellol wedi'i dderbyn os oes angen hynny
- mae pob cydsyniad, trwydded a chaniatâd arall wedi'i roi yn ôl yr angen

EMFF - Cymorth ar gyfer Buddsoddiadau ar Gychod Pysgota - Nodiadau
Cyfarwyddyd ar Fesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch)

- ar gyfer busnesau sydd eisoes yn bodoli, hyfywedd economaidd y prosiect a'r busnes, drwy ddarparu cyfrifon ar gyfer tair blynedd olynol yn union cyn dyddiad y cais a rhagolygon ariannol ar gyfer cyfnod y prosiect
- bydd yn rhaid i fusnesau newydd ddarparu manylion llawn am gefndir a phrofiad y cyfarwyddwyr ynghyd â thystiolaeth arall sy'n angenrheidiol i ddilysu'r cynllun busnes a chynigion y prosiect
- cydymffurfio â Chyfraith y DU a'r UE ar gyfle cyfartal, a dylai prosiectau hyrwyddo ac annog cyfle cyfartal a mynd i'r afael ag allgáu cymdeithasol
- cydymffurfio â'r safonau gofynnol a'r gofynion deddfwriaethol o ran yr amgylchedd, hylendid, lles anifeiliaid a safonau iechyd a diogelwch
- sicrhau bod y sgiliau a'r cymwyseddau technegol angenrheidiol ar gael yn y busnes.

DANGOSYDDION AC ADRODD

Dangosyddion:

67. Mae Rhaglen Weithredol EMFF yn nodi'r dangosyddion canlyniadau ac allbynnau y mae disgwyl i brosiectau adrodd arnynt o dan Fesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch).

68. Mae'r Dangosydd Allbynnau yn cofnodi nifer y prosiectau y dyfarnwyd grant iddynt o dan Fesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch):

- Nifer y prosiectau ar hyrwyddo cyfalaf dynol a thrafodaeth gymdeithasol, arallgyfeirio a mathau newydd o incwm, busnesau newydd gychwyn ar gyfer pysgotwyr ac iechyd/diogelwch.

69. Mae'r Dangosyddion Canlyniadau wedi'u cynllunio i nodi'r manteision neu'r effeithiau sy'n deillio o bob prosiect a gefnogir o dan Fesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch). Y Dangosyddion Canlyniadau y gofynnir i'r prosiect gyfrannu atynt yw:

- Newid yn nifer yr anafiadau a damweiniau cysylltiedig â'r gwaith
- Newid yn % yr anafiadau a damweiniau cysylltiedig â'r gwaith mewn perthynas â chyfanswm y pysgotwyr.

70. Er mwyn gwneud hyn, dylai buddiolwyr unigol ddarparu'r wybodaeth ganlynol:

- Nifer yr anafiadau a damweiniau cysylltiedig â'r gwaith cyn y prosiect
- Nifer yr anafiadau a damweiniau cysylltiedig â'r gwaith ar ôl y prosiect.

Dylid rhoi'r wybodaeth hon i bob pysgotwr a/neu berchennog cwch pysgota sy'n cael cymorth o ganlyniad i'r prosiect.

71. Nid yw canllawiau'r Diffiniadau Dangosyddion Cyffredin ar gyfer EMFF 2014-2020 ar gael yn derfynol eto. Bydd Llywodraeth Cymru yn darparu canllawiau penodol

Rhif y Fersiwn: 4

Dyddiad Cyhoeddi: Mai 2018

Cyhoeddwyd gan: Llywodraeth Cymru Tudalen 16 o 25

EMFF - Cymorth ar gyfer Buddsoddiadau ar Gychod Pysgota - Nodiadau Cyfarwyddyd ar Fesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch)

ar yr elfennau hyn o raglen EMFF pan fydd yr wybodaeth ar gael.

Data Gweithredu:

72. Yn unol â gofynion Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn 1243/2014, bydd yn ofynnol i brosiectau o dan Fesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch) adrodd ar yr wybodaeth ganlynol hefyd:

- Rhif Cofrestru Fflydoedd Cymunedol (CFR) pob cwch pysgota sy'n gysylltiedig â'r prosiect
- P'un a yw'r prosiect yn ymwneud â physgota ar y môr neu bysgota mewndirol neu'r ddau
- Y math o gyfarpar sydd mewn golwg: buddsoddiad ar gychod neu gyfarpar unigol
- Nifer y pysgotwyr sy'n gysylltiedig â'r prosiect.

73. Dylid rhoi'r wybodaeth hon ar ddwy adeg yn ystod oes y prosiect:

- Dylid nodi'r hyn y disgwylir ei gyflawni/targedau rhagweledig fel rhan o'r cais
- Dylid adrodd ar yr hyn a gyflawnwyd mewn gwirionedd ar ôl gorffen y prosiect.

THEMÂU TRAWSBYNCIOL

74. Mae'r Rheoliadau sy'n llywodraethu Rhaglenni Ewropeaidd yn nodi bod yn rhaid i bob prosiect a ariennir drwy'r Fframwaith Strategol Cyffredin integreiddio'r Themâu Trawsbynciol sy'n ymwneud â Hyrwyddo cydraddoldeb rhwng dynion a merched a pheidio â gwahaniaethu a Datblygu Cynaliadwy. Mae angen ymgorffori'r Themâu Trawsbynciol gorfodol hyn wrth ddylunio a datblygu'r Cronfeydd Strwythurol a Buddsoddi Ewropeaidd (ESIF) ac wrth gynnal y gweithgarwch a gefnogir drwy'r cronfeydd hynny. Mae hyn yn cynnwys EMFF.

75. Bwriad y themâu trawsbynciol yw ychwanegu gwerth, codi ymwybyddiaeth a dealltwriaeth tra'n sicrhau'r cyfraddau cyfranogiad uchaf posibl a lliniaru effeithiau andwyol. Dylai hyn fod o gymorth i weithrediadau symud y tu hwnt i gydymffurfiaeth a datblygu systemau sy'n cefnogi arfer gorau.

76. Mae rhagor o ganllawiau ar gael yma:

<http://gov.wales/funding/eu-funds/2014-2020/wefo-guidance/cross-cutting-guidance/?skip=1&lang=cy>

SUT MAE GWNEUD CAIS

77. Gellir gwneud ceisiadau am gymorth o dan Fesur 1.8 (Erthygl 32) drwy lenwi'r ffurflen gais a'i chyflwyno drwy WEFO Ar-lein (gweler y canllawiau ar wahân).
78. Unwaith y byddwch chi wedi cyflwyno eich cais llawn, bydd Llywodraeth Cymru yn anfon cydnabyddiaeth a hysbysiad atoch chi yn nodi bod modd i chi fwrw ati gyda'ch prosiect ar eich menter eich hun. Byddwch yn cael yr hysbysiad hwn o fewn 15 diwrnod gwaith i gyflwyno eich cais llawn.
79. **Ni ddylech ddechrau gweithio ar eich prosiect hyd nes y byddwch chi'n cael yr hysbysiad hwn.**
80. Yn amodol ar ofynion Cod Ymarfer Llywodraeth Cymru ar Ganiatáu i'r Cyhoedd Weld Gwybodaeth, Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004: **caiff yr holl wybodaeth a roddir i Lywodraeth Cymru ei thrin yn gwbl gyfrinachol. Os bydd eich cais yn llwyddiannus, dylech fod yn ymwybodol o'r ffaith bod Llywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU a'r CE yn cadw'r hawl i gyhoeddi enw eich cwmni, cyfanswm y grant a ddyfarnwyd i chi a chrynodeb o'ch prosiect.**
81. Gallwch ddefnyddio ymgynghorydd i baratoi eich cais os dymunwch, **ond mae'n rhaid i chi, ac nid yr ymgynghorydd, lofnodi'r ffurflen gais. Eich cyfrifoldeb chi yw sicrhau bod y cais wedi'i gwblhau'n gywir a bod yr wybodaeth a ddarperir i gefnogi'ch prosiect yn gywir.**
82. Pan fyddwch yn cyflwyno'ch ffurflen gais, bydd Llywodraeth Cymru'n cydnabod ei bod wedi dod i law. Os yw'ch prosiect yn anghymwys, cewch wybod hyn cyn gynted â phosibl. Os yw'ch cais yn gymwys bydd arfarniad technegol ac ariannol yn cael ei gynnal. Ar ôl cwblhau'r arfarniad, bydd y cymorth ar gyfer eich cais yn cael ei werthuso yn erbyn y graddau y mae'n cyflawni'r amcanion a'r blaenoriaethau cenedlaethol a rhanbarthol, fel y disgrifir uchod.
83. Mae tri chanlyniad posibl:
- (a) Nid yw'ch prosiect yn gymwys i gael y grant. Cewch wybod cyn gynted â phosibl.
 - (b) Mae'ch prosiect yn gymwys i'w ystyried, ond nid yw'n cael ei gymeradwyo ar gyfer dyfarniad. Cewch wybod y rhesymau pam na fu eich cais yn llwyddiannus. Gallwch ymgeisio eto gyda'r un prosiect (gan ddiwygio'r cais os dymunwch) – **ar yr amod nad ydych wedi dechrau ar y gwaith.**
 - (c) Mae eich prosiect yn gymwys ac yn cael ei gymeradwyo ar gyfer dyfarniad. Byddwch yn cael llythyr cymeradwyo yn nodi telerau ac amodau'r dyfarniad, a gofynnir i chi ei lofnodi fel cytundeb eich bod yn derbyn y telerau ac amodau. Bydd y llythyr hefyd yn eich awdurdodi i ddechrau ar y gwaith.

AMODAU'R GRANT

84. Mae Cronfa EMFF yn amodol ar amrywiaeth o ddeddfwriaeth berthnasol. Mae'n rhaid i Lywodraeth Cymru a'r ymgeisydd a derbynnydd y cymorth yn y pen draw weithredu yn unol â'r ddeddfwriaeth honno.
85. Caiff grant o dan Gronfa EMFF ei gynnig yn amodol ar delerau ac amodau, gan gynnwys y rhai a nodir isod ond heb fod yn gyfyngedig iddynt. **Gallai methu â bodloni telerau ac amodau'r dyfarniad arwain at ddiddymu eich dyfarniad a/neu adennill symiau sydd eisoes wedi'u talu, neu ostyngiad yn swm y grant sy'n daladwy.**

Amodau:

1. Mae'n rhaid derbyn y grant a gynnigir o fewn pedwar diwrnod gwaith ar ddeg (14) i ddyddiad y llythyr cymeradwyo.
2. Mae'r dyfarniad yn cael ei wneud ar sail y datganiadau a wnaed gennych chi neu'ch cynrychiolwyr ar y ffurflen gais ac mewn gohebiaeth ddilydol.

Mae'n drosedd gwneud datganiadau ffug neu gamarweiniol.

3. Ni chewch ddechrau ar unrhyw waith ar y prosiect cyn cael awdurdod ysgrifenedig i wneud hynny gan Lywodraeth Cymru.
4. Mae'n rhaid i chi gyflawni unrhyw rwymedigaethau cyfreithiol o dan gyfraith yr UE a'r DU, gan gynnwys deddfwriaeth hylendid.
5. Ni chewch wneud unrhyw newidiadau i'r prosiect, gan gynnwys lleoliad y gweithgarwch, heb gymeradwyaeth ysgrifenedig ymlaen llaw gan Lywodraeth Cymru.
6. Ni chewch gael gwared ar, trosglwyddo neu werthu unrhyw gyfarpar a/neu adeiladau a brynwyd gyda chymorth grant heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw gan Lywodraeth Cymru yn ystod cyfnod cyflawni'r prosiect ac am bum mlynedd ar ôl dyddiad cwblhau'r prosiect. Mae hyn yn cynnwys newidiadau anuniongyrchol e.e. lle bo safle neu gwch yn newid perchenogaeth neu lle bo lleoliad unrhyw eitemau a gaiff eu hariannu yn newid.
7. Eich cyfrifoldeb chi fel yr ymgeisydd gwreiddiol yw hysbysu'r perchenogion newydd o'r rhwymedigaethau ariannu sy'n gysylltiedig â'r eitem. Bydd yn ofynnol i'r perchenogion newydd dderbyn telerau ac amodau'r arian am y cyfnod sy'n weddill hyd at 5 mlynedd o ddyddiad derbyn y cynnig gwreiddiol am arian.
8. Os nad yw perchennog newydd yr eitem neu eitemau yn derbyn y telerau ac amodau ariannu sy'n gysylltiedig, yna tybir nad yw'r eitem wedi cyflawni ei rhwymedigaethau i'r cynllun, ac yn sgil hynny gellid dechrau cymryd camau a

gellid i adennill yr arian a roddwyd i chi fel yr ymgeisydd gwreiddiol.

9. Ni chewch drosglwyddo cwch pysgota y tu allan i'r UE am o leiaf 5 mlynedd ar ôl taliad arian yr EMFF i'r ymgeisydd; os gwnewch hyn bydd yn rhaid i chi ad-dalu'r arian a gawsoch o dan EMFF yn rhannol neu i gyd. Mae'r union swm y mae'n rhaid i chi ei dalu yn dibynnu ar ba bryd y gwnaethoch chi drosglwyddo'r cwch.
10. Mae'n rhaid i'r ymgeisydd gydymffurfio â'r rheolau ar wariant cymwys fel y nodir yn y Nodyn Cyfarwyddyd Mesur perthnasol.
11. Rhaid i hawliadau gael eu cyflwyno yn y fformat cywir ynghyd â'r holl ddogfennau angenrheidiol. Fel arall, byddant yn cael eu gwrthod a'u dychwelyd i'r ymgeisydd.
12. Rhaid i hawliadau gael eu cyflwyno yn unol â'r amserlen y cytunwyd arni. Ni allwch newid yr amserlen y cytunwyd arni na gwerth eich hawliadau heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw gan Lywodraeth Cymru.
13. Dylid cwblhau prosiectau o fewn yr amserlen y cytunwyd arni gyda Llywodraeth Cymru. Ni chewch wyro oddi wrth hyn heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw gan Lywodraeth Cymru.
14. Mae'n rhaid i chi gadarnhau nad oes dim o'r eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y cais yn cymryd lle eitemau o dan hawliad yswiriant.
15. Mae'n rhaid i chi gadarnhau nad ydych chi wedi gwneud cais am unrhyw gyllid cyhoeddus arall (o ffynonellau'r UE neu'r DU).
16. Mae'n rhaid i unrhyw ddeunydd cyhoeddusrwydd a roddir i'r prosiect gyfeirio at gyfraniad yr UE a Llywodraeth Cymru at ei gyllido.
17. Mae'n rhaid cadw cofnodion sy'n ymwneud â gweithgarwch y busnes a chyflawni'r prosiect, gan gynnwys yr holl anfonebau gwreiddiol a dogfennau cysylltiedig eraill, fel tendrau cystadleuol neu ddyfynbrisiau, nes diwedd y chweched flwyddyn ar ôl dyddiad olaf y cymorth ariannol a roddwyd i chi mewn perthynas â'r prosiect.
18. Mae'n rhaid i chi ganiatáu i gynrychiolwyr Llywodraeth Cymru, gan gynnwys Archwilydd Cyffredinol Cymru, y Comisiwn Archwilio a Llys Archwilwyr Ewrop arolygu'r prosiect. Ar gais, mae'n rhaid i chi roi gwybodaeth iddynt a/neu fynediad at ddogfennaeth wreiddiol sy'n ymwneud â'r prosiect.
19. Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y cais ac unrhyw ddogfennaeth ategol yn destun gofynion Cod Ymarfer Llywodraeth Cymru ar Ganiatáu i'r Cyhoedd Weld Gwybodaeth, Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004.

Os bydd eich cais yn llwyddiannus, dylech fod yn ymwybodol o'r ffaith bod Llywodraeth Cymru a'r Comisiwn Ewropeaidd yn cadw'r hawl i gyhoeddi enw eich busnes neu gwmni, cyfanswm y grant a ddyfarnwyd i chi a chrynodeb o'ch prosiect.

20. Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y cais ac unrhyw ddogfennaeth ategol yn destun i Hysbysiad Preifatrwydd sydd ar gael yn <https://gov.wales/topics/environmentcountryside/marineandfisheries/european-maritime-fisheries-fund/?skip=1&lang=cy>. Mae'r Hysbysiad Preifatrwydd yn esbonio sut y bydd Llywodraeth Cymru'n prosesu ac yn defnyddio'ch data personol a'ch hawliau o dan y Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (GDPR).

TALU GRANT

Hawliadau

86. Gallwch gyflwyno hawliadau interim yn ystod cyfnod eich prosiect. Bydd nodiadau canllaw ynghylch sut i hawlio yn cael eu cyhoeddi pan gaiff y dyfarniad ei gadarnhau ac wedyn pan gewch eich gwahodd i hawlio. Dim ond pan fydd Llywodraeth Cymru yn fodlon bod y gwariant perthnasol wedi'i wneud a bod y gwaith wedi'i gwblhau yn unol â'r cynllun y bydd hawliadau'n cael eu talu. Bydd taliadau'n cael eu gwneud drwy drosglwyddiad electronig i'ch cyfrif banc.
87. Dylid cyflwyno hawliadau terfynol ar gyfer talu grant cyn gynted â phosibl ar ôl cwblhau'r gwaith ar y prosiect. Mae'n rhaid i'r hawliadau terfynol ddod i law erbyn 30 Mehefin 2023 fan bellaf er mwyn i Lywodraeth Cymru allu gwneud y taliad. Gall methu â chyflwyno hawliadau arwain at orfod ad-dalu'r grant sydd wedi'i dalu tan hynny.
88. Yn ystod oes y grant, pan fo hawliadau'n cael eu cyflwyno, efallai y byddant yn cael eu harchwilio i sicrhau bod gwariant yn gymwys ac yn unol â'r hyn a gymeradwywyd yn y cais gwreiddiol. Ar ôl cwblhau'r gwaith ffisegol, efallai yr ymwelir â'r safle a bydd asesiad manwl o'r prosiect yn cael ei gynnal. Gallai'r wybodaeth a fydd yn ofynnol yn ystod yr ymweliad gynnwys heb fod yn gyfyngedig i; anfonebau gwreiddiol; rhifau cyfresol/peiriannau; tystysgrif cwblhau Rheoliadau Adeiladu (lle bo'n briodol); system Iechyd a Diogelwch, gan gynnwys dadansoddi risg; dogfennau Asesu Risg Tân yn unol â Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005; cofnodion Trefniadau Glanhau; cofnodion Rheoli Plâu a chofnodion Rheoli Ansawdd. Caiff y grant ei dalu ar yr amod y gwneir cynnydd digonol.

Hawliadau anghywir

89. Mae gennych gyfrifoldeb i sicrhau bod pob hawliad a gyflwynir yn gywir yn rhifyddol; ei fod am wariant sydd wedi'i dalu yn unig (mae'r arian wedi gadael y cyfrif banc); bod yr holl eitemau a chostau'n gymwys a bod yr hawliad ar amser.
90. Os yw'r hawliad yn anghywir bydd eich hawliad yn cael ei ostwng i'r swm sy'n

gymwys a bydd y grant a fydd yn cael ei dalu'n cael ei gyfrifo ar sail hynny.

91. Os oes gennych chi unrhyw amheuon ynglŷn â chymhwyster unrhyw wariant, rhaid i chi wirio **cyn** i chi fynd i gostau.

Troseddau

92. Mae Rheoliadau Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop (Grantiau) (Cymru) 2016 Rhif 665 (W. 182) yn pennu troseddau a chosbau mewn perthynas ag agweddau penodol ar gyllid Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop. Mae'r enghreifftiau o'r troseddau'n cynnwys rhoi gwybodaeth ffug neu gamarweiniol yn fwriadol neu'n fyrbwyll mewn perthynas â chyllid Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop; rhwystro arolygwr neu swyddog; a gwrthod rhoi gwybodaeth ar gais.

MONITRO PROSIECTAU

93. Mae'n ofynnol gan y Comisiwn Ewropeaidd bod cynnydd eich prosiect yn cael ei fonitro a bod ei lwyddiant yn cael ei werthuso ar ôl ei gwblhau. Bydd gofyn i chi ddarparu diweddariadau rheolaidd ar ei gynnydd ac adroddiad terfynol ar ei berfformiad dri mis ar ôl ei gwblhau pan fydd y prosiect yn cael ei werthuso yn erbyn yr amcanion a'r targedau sydd yn y cais a gymeradwywyd. Os na fydd y prosiect yn cyrraedd y targedau hyn ac, ar sail y cynnydd a wnaed mewn gwirionedd, ni fyddai'n gymwys i gael cymorth grant o dan y cynllun, gellid cymryd camau i adennill y grant sydd wedi'i dalu.

94. Un o ofynion dyfarnu'r grant fydd sicrhau bod y cyfarpar sy'n cael ei brynu gyda chymorth grant EMFF ac unrhyw adeiladau y telir grant amdanynt, yn cael eu cadw yn eu lleoliad gwreiddiol, yn weithredol ac mewn cyflwr da, ac yn cael eu defnyddio at y dibenion a nodwyd yn y cais gwreiddiol, am bum mlynedd ar ôl dyddiad cwblhau'r prosiect. Mae hyn er mwyn sicrhau hirhoedledd y prosiect a, lle bo'n briodol, yn sicrhau cyfran barhaol o fanteision y prosiect i'r cynhyrchwyr sylfaenol.

95. Mae'n bosibl y bydd angen cwblhau ffurflen monitro arall ddwy flynedd ar ôl cwblhau ac eto bum mlynedd ar ôl cwblhau. Bydd ymweliadau â'r safle'n cael eu cynnal ar ganran o'r prosiectau a gymeradwyir o fewn pum mlynedd i ddyddiad cwblhau'r prosiect i sicrhau bod gan yr ymgeisydd yr adeiladau a/neu'r cyfarpar a brynwyd gyda'r grant o hyd a'i fod yn dal i'w defnyddio at yr un dibenion a bod y busnes yn perfformio yn ôl y disgwyl.

96. Mae'n rhaid i chi ganiatáu i swyddogion Llywodraeth Cymru a'r Comisiwn Ewropeaidd, neu eu cynrychiolwyr, arolygu'r prosiect ar unrhyw adeg resymol o fewn y cyfnod hwn o bum mlynedd.

DIWEDD RHAGLEN EMFF

97. Mae'n rhaid cyflwyno pob hawliad i Lywodraeth Cymru erbyn 30 Mehefin 2023 fan bellaf. Mae'n rhaid cwblhau holl weithgarwch y prosiect mewn da bryd i'r cyfrifon a'r cofnodion gael eu harchwilio ac i hawliadau gael eu paratoi a'u cyflwyno erbyn y dyddiad hwn.

GWEITHDREFN APELIO

98. Os gwrthodir cais, bydd y rhesymau am ei wrthod yn cael eu hegluro. Byddwn yn fodlon trafod unrhyw addasiadau y gallai fod eu hangen i wneud y prosiect yn dderbyniol.

99. Os yw cais yn dal i gael ei wrthod bydd gweithdrefn apelio yn cael ei sefydlu ar ffurf cyflwyniad llafar neu ysgrifenedig i bobl a benodir gan Weinidogion Cymru ac sy'n annibynnol arnynt.

GWEITHDREFN GWYNO

100. Os ydych chi'n teimlo nad ydym wedi dilyn y drefn gywir wrth ddelio â'ch cais efallai yr hoffech wneud cwyn yn unol â Pholisi Cwynion Llywodraeth Cymru sydd ar gael drwy'r post neu ar y wefan yn:

http://gov.wales/contact_us/makeacomplaint/?skip=1&lang=cy

Atodiad A - EITEMAU O GYFARPAR A BUDDSODDIADAU CYMWYS

Bydd EMFF yn cefnogi buddsoddiadau er mwyn gwella hylendid, iechyd, diogelwch ac amodau gwaith i bysgotwyr, ar yr amod eu bod yn mynd y tu hwnt i'r rhai a nodir yng nghyfraith yr Undeb neu yn y gyfraith genedlaethol. Dim ond y costau hynny sy'n angenrheidiol ar gyfer ac yn ymwneud yn uniongyrchol â phrynu a gosod eitemau i'w hariannu a fydd yn gymwys i gael cymorth.

Eitem/Maes	Costau Cymwys	
Ar gyfer prosiectau sydd â'r nod o wella diogelwch i bysgotwyr ar gychod pysgota, prynu ac, os yw'n berthnasol, gosod yr eitemau canlynol:	Rafftiau achub.	
	Unedau rhyddhau hydrostatig ar gyfer rafftiau achub.	
	Tywysyddion lleoli personol fel dyfeisiau Tywysydd Radio sy'n Dynodi Lleoliad mewn Argyfwng ('EPIRB') y gellir eu gosod o fewn siacedi achub a dillad gwaith pysgotwyr.	
	Dyfeisiau Arnofio Personol ('PFD') yn enwedig siwtiau trochi neu oroesi, bwiau a siacedi achub.	
	Fflaglau trybini.	
	Tectlunnau taflu llinynnau.	
	Systemau achub dynion yn y môr ('MOB').	
	Offer diffodd tân, fel diffoddwyr tân, blancedi tân, synwryddion tân a mwg, offer anadlu.	
	Drysau amddiffyn rhag tân.	
	Falfiau diffodd y tanc tanwydd.	
	Synwryddion nwy a systemau larwm nwy.	
	Pympiau 'sbydu a larymau.	
	Cyfarpar ar gyfer cyfathrebiadau radio a lloeren.	
	Hatshus a drysau sy'n dal dŵr.	
	Gorchuddion ar beiriannau, fel winshis neu ddrymiau rhwyd.	
	Pomprennau ac ysgolion mynediad.	
	Ar gyfer prosiectau neu ddarparu cyfarpar sydd â'r nod o wella amodau iechyd i bysgotwyr ar gychod pysgota:	Goleuadau chwilio, ar y dec neu mewn argyfwng.
		Dulliau rhyddhau er diogelwch ar gyfer achosion pan fydd offer pysgota yn dal rhwystr o dan y dŵr.
Camerâu diogelwch a monitorau.		
Cyfarpar a'r elfennau sy'n angenrheidiol i wella diogelwch ar y dec.		
Prynu a gosod pecynnau cymorth cyntaf.		
Ar gyfer prosiectau neu	Prynu meddyginiaethau a dyfeisiau ar gyfer triniaethau brys ar gychod.	
	Darparu system telefeddygaeth yn cynnwys e-dechnolegau, offer a delweddaeth feddygol sy'n gysylltiedig ag ymgynghori o bell o'r cychod.	
	Darparu canllawiau a llawlyfrau i wella iechyd ar gychod.	
	Ymgyrchoedd gwybodaeth i wella iechyd ar gychod.	
Ar gyfer prosiectau neu	Cyfleusterau glanweithiol, fel cyfleusterau toiled ac	

EMFF - Cymorth ar gyfer Buddsoddiadau ar Gychod Pysgota - Nodiadau
Cyfarwyddyd ar Fesur 1.8 (Erthygl 32: Iechyd a Diogelwch)

ar gyfer darparu cyfarpar sydd â'r nod o wella amodau hylendid i bysgotwyr ar gychod pysgota, prynu ac, os yw'n berthnasol, gosod yr eitemau canlynol:	ymolchi.
	Cyfleusterau cegin a chyfarpar ar gyfer storio cyflenwadau bwyd.
	Dyfeisiau puro dŵr ar gyfer dŵr yfed.
	Offer glanhau i sicrhau glanweithdra ar gychod.
	Canllawiau a llawlyfrau ar wella hylendid ar gychod, yn cynnwys offer meddalwedd.
Ar gyfer prosiectau neu ar gyfer darparu cyfarpar sydd â'r nod o wella amodau gwaith ar gychod pysgota, prynu ac, os yw'n berthnasol, gosod yr eitemau canlynol:	Rheiliau ar y dec.
	Strwythurau cysgodi ar y dec a moderneiddio'r cabanau gyda'r nod o ddarparu amddiffynfa rhag tywydd garw.
	Eitemau yn ymwneud â gwella diogelwch cabanau a darparu ardaloedd cymunedol i'r criw.
	Cyfarpar i leihau codi trwm â llaw ac eithrio peiriannau sy'n uniongyrchol gysylltiedig â'r gweithrediadau pysgota fel winshis.
	Paent gwrthlithro a matiau rwber.
	Offer ynysu rhag sŵn, gwres neu'r oerfel ac offer i wella awyru.
	Dillad gwaith ac offer diogelwch fel esgidiau diogelwch gwrth-ddŵr, offer amddiffyn y llygaid ac offer anadlu, menig a helmedau amddiffynnol neu offer diogelu rhag cwmpo.
	Arwyddion rhybuddio - diogelwch ac argyfwng.
	Dadansoddiadau ac asesiadau risg i nodi'r risgiau i bysgotwyr yn y porthladdoedd neu o ran mordwyo er mwyn cymryd mesurau i atal neu leihau risgiau.
Canllawiau a llawlyfrau ar wella amodau gwaith ar gychod.	